

Zaostřeno na: Kybernetické sledování

Terorizovaný a sledovaný na webu

Sledování a obtěžování už není jen údělem celebrit – někteří šílenci začali nyní obtěžovat i běžné uživatele internetu. Web těmto **KYBERNETICKÝM SLIDICŮM** (obvykle označovaným jako stalkeři) nabízí stále více možností, jak své oběti terorizovat a přivádět je k šílenství...

JULIA FRÖHLICH

Intimní detaily, osobní preference, okruh přátel – internetoví stopaři obvykle vědí o životě své oběti vše. Někteří lidé si myslí, že za sledováním stojí láska k oběti, pro jiné je důvodem nenávist. Jeden faktor je však vždy společný: svou oběť si stopaři najdou pomocí internetu.

To, že nejde jen o drobné přestupky, ukazuje celá řada příkladů. Mladý Američan měl například pod kontrolou we-

bovou kameru své ženské oběti. Nejprve pomocí nástrojů typu LogMeln a Web Cam Spy Hacker získal přístup k notebooku oběti. Poté pomocí integrované webové kamery získal více než 20 000 fotografií – včetně těch, na kterých se žena procházela po bytě nahá. Tyto fotografie pak poslal na evropský server. Policie nikdy nedokázala zjistit, kdo fotografie na web nahrál.

Získávání informací: Snadná práce

Informace o potenciálních obětech dokáží stopaři najít na webu velice snadno. Mnoho lidí svá intimní data a osobní zájmy odhaluje na svých blozích nebo v sociálních sítích typu Facebook či Lide.cz – a lovci tato data selektivně využívají. Této taktice se říká „Social Phishing“. Na komunitních webech má díky profilům každý přístup ke spoustě dat. V nich najdete osobní zájmy, adresy, telefonní čísla, nebo dokonce fotografie. Často lze také narazit na podrobné informace o soukromých událostech nebo na detailní informace o zvycích a každodenním životě. Celá řada odborníků pravidelně upozorňuje na fakt, že především mladí lidé často se svými

mi daty nakládají bezmyšlenkovitě a neopatrně.

Opravdové obtěžování začíná v momentě, kdy pachatelé posílají dostatečné informace: zasypou inboxy schránky záplavou e-mailů a některé oběti též ohlásily tzv. spamové bomby. Jiným prostředkem, jak oběť přivést k šílenství, je vytváření fotomontáží oběti v extrémně trapných situacích a jejich masivní zveřejnění na internetu (obvykle na speciálních diskusních fórech). Cíl je zákeřný: zostudit a vyvíjet trvalý psychologický nátlak. Tomuto typu „obtěžování“ se říká kyberšikana (cyberbullying), v některých případech také cyberstalking.

Na mnoha různých webových fórech pak najdete podobné zoufalé vzkazy: „Pomoc, oni na mě pořádají opravdovou štvanici.“ Smutným faktem je bohužel to, že zjistit pachatele je ve většině případů téměř nemožné. Ti totiž obvykle jednájí velice zkušeně – například používají pouze zahraniční IP adresy, které není možné vystopovat, nebo „pracují“ přes zahraniční proxy servery (lokalizované například v Malajsii).

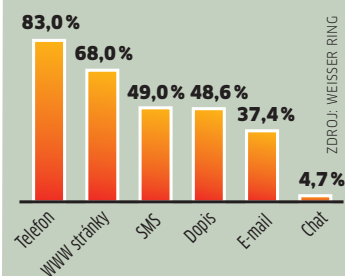
Jedním z nejčastějších omylů, co se týká kyberšikany, je názor, že jde o výjimeč-

Riziko: Surfování po internetu nemusí být jen zábavou..

PRVNÍ KONTAKT MEZI STALKEREM A JEHO OBĚTÍ

Většina „stalkerů“ nejprve kontaktuje svou oběť po telefonu.

ný jev. O tom, že opak je pravda, nás mohou přesvědčit například údaje ze sousedního Německa. Tam bylo v roce 2007 odhaleno 11 401 případů sledování a obtěžování. K obvyklým praktikám patřilo zveřejňování lží o sexuálním životě, finanční situaci nebo pracovním životě – stalkeři využívají široké spektrum informací a narušují různé oblasti života. „Pro stalkery je to všechno jen o moci a vládě nad svou obětí,“ vysvětlují psychologové.

V některých případech stalkeři dokonce zneužívají soukromé informace a jednájí v zastoupení své oběti – například se jejím jménem účastní aukcí na eBay nebo nakupují různé zboží v internetových obchodech.

ODKAZY

Další zdroje informací

www.e-bezpecni.cz ► server zabývající se kyberšikanou a dalšími internetovými hrozbami

<http://cs.wikipedia.org/wiki/kyberšikana> ► obecné informace o problému a odkazy na další zdroje

www.anti-bullyingalliance.org.uk ► mezinárodní server o kyberšikně s nejrozsáhlejšími zdroji informací

www.pewinternet.org/PPF/r/216/report_display.asp ► podrobná americká studie na téma kyberšikana a další nebezpečí z internetu

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Netiketa> ► netiketa – pravidla slušnosti pro „internetový svět“

TIPY

JAK MŮŽETE CHRÁNIT SVĚ SOUKROMÍ

Dobře si rozmyslete, jaké informace o sobě na internetu prozradíte. Nikdy na žádném serveru neukládejte fotografie nebo videa, jejichž zveřejnění by vám mohlo přinést problémy. Nedávná aféra s erotickými snímky na serveru Libimseti.cz je jen vrcholem ledovce – zkopírovat data lze téměř odkudkoliv...

STALKING V EVROPĚ

47%

obětí je podle studie „Stalking Survey“ napadeno přes internet.*

6%

obětí bylo obtěžováno v komunitních sítích.

80%

obětí tvoří podle většiny studií muži.

6%

obětí se se stalkerem již on-line setkala (například v chatu).

22%

mladých lidí ve věku 11–16 let se již stalo obětí kyberšikany.

11 401

případů obtěžování bylo v roce 2007 nahlášeno v Německu

* Studie Univerzity v Leicesteru

INFO

Z jiného úhlu pohledu

Při kyberšikaně jsou bezdůvodně napadáni obyčejní uživatelé, obvykle z pouhého rozmaru útočníků. Pokud už máte něco „nabrouzdáno“ po českém internetu, určitě vám neuniklo několik webů zesměšňujících některé známé „IT celebrity“. Jako první se určitě objeví odsuzující reakce, když se ale do problému ponoříte hlouběji, zjistíte příčiny podobných aktivit.

Zatímco většina „obvyklých“ obětí stalkerů žije do počátku obtěžování obyčejným životem, někteří uživatelé svým chováním stalkery přímo přitahují. Agresivní chování v internetových diskusích, urážení ostatních uživatelů, na-

bubřelé zveřejňování soukromých informací – to vše je pro stalkery obrovským lákadlem.

Jedno ze základních pravidel internetového soužití proto zní: Než se označíte za oběť kyberšikany, zpytujte své chování a zvažte, zda se i vy chováte k ostatním uživatelům v rámci netikety...

Psychoteror: Oběti stále častěji ustupují do pozadí

Existují ale i mnohem horší varianty útoků – oběti jsou často ohrožovány psychickými a sexuálními útoky. Vzniká tak tlak, kterého se mnoho obětí už nikdy nezbaví. Postupně ustupují do pozadí, což ve finále vede až ke kompletní izolaci. Oběti pak často trpí traumatickými duševními poruchami.

Jako typický případ lze uvést nedávnou událost s tragickým koncem, která se stala v Jižní Koreji: známá herečka Choi Jin-sil spáchala sebevraždu. Pozdější vyšetřování ukázalo, že důvodem byla špinavá kampaň, která proti ní byla anonymně vedena na internetu. Své oběti však k sebevraždám stalkeri přivádějí i v ji-

ných zemích – informace o těch nejhorších případech najdete například na adrese <http://bystron.blog.idnes.cz/c/64160/Kybersikana-zabiji.html>.

Zajímavý důsledek měla zmiňovaná aféra v zákonech Jižní Koreje. Nyní by internetová sekce policie měla kontrolovat dění na internetu a podobné útoky odhalovat. Obecně ale platí pravidlo, že oběti obtěžování mohou proti lživým informacím na internetu jen málokdy něco podniknout. Hlavním problémem je, že většina takovýchto informací bývá zveřejněna na zahraničních webových stránkách (například v jihovýchodní Asii). Vyhráno ale není ani v případě, že se informace nalézají „blíže“. Je také velice obtížné přimět správce webových stránek (jako například „Rotten Neighborhood“), aby vymazali příslušný útočný obsah. Právní rada tak zní: Pokud znáte osobu, která na internetu nepravdivé informace nebo zlomyslné fotografie nahrála, raději podnikněte příslušnou akci přímo proti ní. V takových případech často zafunguje trestní oznámení.

AUTOR@CHIP.CZ